

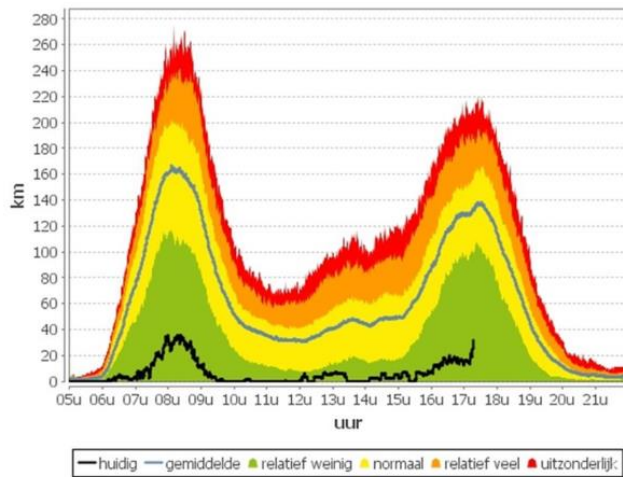
Nog geen 40 kilometer file. Waarom België bij een OV-staking niet in de file stond

Gebaseerd op artikel in Het Nieuwsblad van 13 februari door Tommy Huyghebaert

Een nationale stakingsdag stond vroeger bijna altijd synoniem met ellende op de baan. Maar in volle ochtendspits telde het Verkeerscentrum woensdagmorgen nog geen 40 kilometer file. Omdat mensen tegenwoordig hun voorzorgsmaatregelen nemen om filestress en tijdverlies te vermijden. “Maar dit mag niet te vaak gebeuren. Anders staan we toch weer samen aan te schuiven.”

De ochtendspits die zich vroeger op gang trok. Veel meer volk op de baan. Files die langer aanhielden. Dat was tot voor kort het scenario op de weg bij een staking die het hele land plat legt of een winterprik die ons wegennet onder een fijn laagje sneeuw legt. Maar die situatie lijkt zich te keren. Dat was woensdagmorgen heel goed merkbaar op onze wegen. “Het hoogtepunt van deze ochtendspits hebben we intussen achter de rug. Op de snelwegen telden we nog geen 40 kilometer file. De nationale staking heeft vanochtend dus zeer veel verkeer van de weg gehouden”, tweette het Vlaams Verkeerscentrum zelfs. Op een gemiddelde dag staat er 's morgens ongeveer 160 kilometer file.

■ De filelengte op woensdag

Plan B

Natuurlijk is er door een goed opgevolgde en algemene staking sowieso minder verkeer op de baan. Veel stakers gaan niet naar hun werk. Het vrachtverkeer kan niet in de havens of bij de gesloten bedrijven terecht. De filewet zegt dat de file exponentieel vermindert als het aantal voertuigen op de weg vermindert.

“Je hoeft niet alle auto’s te bannen om filevrije wegen te creëren. Als pakweg 20 procent minder auto’s en vrachtwagens zich op de baan begeven, dan zie je dat alle files volledig verdwijnen”, zegt docent verkeerskunde Willy Miermans (UHasselt).

Peter Bruyninckx van het Verkeerscentrum merkt op dat het tegenwoordig vooral een trend is om voor een plan B te kiezen als er potentieel gevaar dreigt dat het verkeer in het honderd zal lopen. “De burger gaat veel bewuster met mobiliteit om. Niemand heeft zin in filestress en tijdverlies.”

Verkeersexpert Hajo Beekman bevestigt dat mensen veel meer dan vroeger thuisblijven of een snipperdag nemen als er op voorhand goed gesignaleerd wordt dat het wel eens tot een dag vol verkeersellende kan komen. “Maar vandaag is het wel heel opvallend (lacht). 20 jaar geleden waren de alternatieven natuurlijk veel schaarser. Dan moest je wel in de file aanschuiven. Vandaag laat een bedrijf en ook de technologie het toe om van thuis uit te werken.” Met rustigere wegen als gevolg.

Uitzonderlijk

Veel hangt echter af van de uitzonderlijkheid van de situatie. “Stel dat het morgen opnieuw staking zou zijn, dan gaan veel mensen toch de baan op, net omdat het vandaag zo vlot ging. Dan zou het goed kunnen dat het verkeer weer muurvast komt te staan”, zegt mobiliteitsexpert Kris Peeters.

De Nederlandse verkeerspsycholoog Gerard Tertoolen vindt het ook belangrijk dat er niet te snel signalen mogen verspreid worden die rampspoed op de weg aankondigen. Dat dit soort onheilsberichten dus maar beter schaars en realistisch blijven. “Als de mensen morgen van hun collega te horen krijgen dat ze vlotter dan ooit op het werk zijn geraakt op de nationale stakingsdag, dan is de kans groot dat volgende keer toch heel wat mensen zich op de weg wagen.”

Ook docent verkeerskunde Willy Miermans (UHasselt) vindt dat de boodschap die je geeft moet door de realiteit bevestigd worden. “Anders zal zo een waarschuwing in de toekomst niet meer geloofwaardig overkomen.”